

Arkivsak-dok. 201316253-2
Arkivkode ---/V60/&13
Saksbehandler Karl-Otto Mauland

Saksgang
Fylkesutvalget

Møtedato
06.02.2014

Sak nr

Høring - Forslag om å oppheve bestemmelsen om "priskontroll" i konsesjonsloven

Sammendrag

Landbruks- og matdepartementet foreslår å oppheve § 9 første ledd nr. 1 i konsesjonsloven, som handler om at prisen på landbrukseiendommer tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling, kalt priskontrollen. Fylkesrådmannen foreslår å tilråde endringen på vilkår av at § 9 første ledd nr. 3-5 skjerpes. Skjerpingen gjelder driftsmessig gode løsninger, skikkethet til å drive, og hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.

Fylkesrådmannens innstilling

Forslaget om å oppheve konsesjonslovens § 9 første ledd nr. 1 støttes bare på vilkår av at konsesjonslovens § 9 første ledd nr. 3-5 skjerpes.

Tønsberg, 19.12.2013

Egil Johansen
fylkesrådmann

Sverre Høifødt
direktør

Vedlegg: Høringsbrev datert 04.12.2013
Høringsnotat av 4. desember 2013 (pushes på Ipad)
Innspill til høring om bortfall av priskontroll, Vestfold bondelag (pushes på Ipad)

Eventuelle vedlegg til saken ligger på www.vfk.no.
Klikk på toppfanepunktet *Politikk*, deretter menypunktet *Politisk møter, saker, medlemmer*.
Klikk på *ønsket utvalg/møtedato/saksfremlegg* og åpne vedlegget som ligger nederst til venstre på siden.

Innledning:

Landbruks- og matdepartementet foreslår å oppheve § 9 første ledd nr. 1 i konsesjonsloven av 28. november 2003 nr 98. Ved avgjørelse av søknad om konsesjon for erverv av eiendom som skal nyttes til landbruksformål skal det legges særlig vekt på om den avtale prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling, ofte benevnt «priskontrollen».

Avtalt pris er et av fem forhold som skal vurderes og legges vekt på ved vurdering av konsesjon på landbrukseiendommer. Landbruks- og matdepartementet har laget et notat som beskriver forslaget til endring (vedlagt).

Saksutredning:**Konsesjonslovens § 9. (særlige forhold for landbrukseiendommer)**

Ved avgjørelsen av søknad om konsesjon for erverv av eiendom som skal nyttes til landbruksformål skal det legges særlig vekt på:

- 1. om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling, (foreslås fjernet)*
- 2. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,*
- 3. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,*
- 4. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,*
- 5. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.*

Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antallet sameiere økes.

Det kan gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar. Det skal legges vekt på hensynet til dem som har yrket sitt i landbruket.

Første ledd nr. 1 og 4 gjelder ikke sak der nær slekt eller odelsberettiget søker konsesjon fordi de ikke skal oppfylle boplikten etter § 5 annet ledd. I slik sak skal det i tillegg til første ledd nr. 2, 3 og 5 blant annet legges vekt på eiendommens størrelse, avkastningsevne og husforhold. Søkerens tilknytning til eiendommen og søkerens livssituasjon kan tillegges vekt som et korrigerende moment.

Det er kommunene som er tillagt ansvaret for behandling av konsesjonssaker. Fylkesmannen er kontroll- og klageorgan. Fylkeskommunens roller er som regional utviklingsaktør.

Nasjonale og regionale planer og strategier for landbruket setter økt fremtidig matproduksjon som er miljø- og klimavennlig som øverste målsetting.

Det vises og til innspill fra Vestfold bondelag (vedlegg).

Fylkesrådmannens bemerkninger:

Nasjonale og regionale målsettinger om økt matproduksjon som er miljø- og klimavennlig bør være det viktigste en vurderer en opphevelse av priskontrollen opp mot.

De fem forholdene det skal legges vekt på ved konsesjonsbehandling:

I Vestfold har det i de fleste tilfeller vært pris som har vært utslagsgivende ved vurdering av om konsesjon skal innvilges eller ikke. Det har derfor fungert som retningsgivende for taksering på alle andre eiendommer som ikke er konsesjonsbelagt, på grunn av størrelse eller overdragelse innen familie.

Bolysten på de fleste eiendommer i Vestfold er så stor, at dette punktet vel nesten aldri er blitt brukt. Dette punktet er derfor ikke viktig for Vestfold. Derimot er muligheten for å akseptere høyere pris på grunn av stor boverdi blitt utnyttet mot det maksimale i vårt fylke.

Driftsmessig gode løsninger. Dette punktet brukes mest aktivt i de tilfeller der det erverves tilleggsareal, bruksrasjonalisering. Spesielt dersom det blir store transportavstander mellom driftssenteret og arealene. Det ligger og et viktig miljø- og klimaaspekt i dette punktet. Fylkesrådmannen savner at driftsmessig gode løsninger ikke er belyst og vurdert nærmere i høringsnotatet fra Landbruks- og matdepartementet. Spørsmålet vi stiller er om dette punktet burde vært skjerpet som en motvekt ved bortfall av priskontrollen, for å unngå spekulering i å bare kjøpe opp eiendom, uten tanke for det driftsmessige. Jf. innledningen med mål om økt matproduksjon.

Skikkethet til å drive. På samme måte som driftsmessig god løsning har ikke skikkethet vært strengt praktisert. Skikkethet handler om kompetanse. Fylkesrådmannen savner også her at skikkethet ikke er belyst i høringsnotatet fra Landbruks- og matdepartementet. Vi stiller også her spørsmålet om dette punktet burde vært skjerpet av samme grunn som over, for å redusere spekulasjoner i erverv, uten tanke for målet om økt matproduksjon. Det skal nå settes i gang utprøving av lærlingeløp for agronom og gartnerutdanning i Norge. Dette vil føre til utdanning som gir fagbrev. Det innebærer et år lenger løp enn dagens yrkesutdanninger på dette fagfeltet. Det bør vurderes om det skal stilles krav til agronom eller gartner kompetanse på minst fagbrev eller «mester» nivå i for å være skikket ved erverv av landbrukseiendom i fremtiden.

Hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap. I de fleste tilfeller skaper ikke dette punktet alene nok grunnlag til å nekte konsesjon. Det ses ofte sammen med driftsmessig god løsning. Som de to foregående punktene savner vi også her at departementet i liten grad har belyst dette punktet i høringsnotatet. Vi stiller samme spørsmål som over, om denne vurderingen burde vært skjerpet for å redusere spekulasjoner i ervervene, og for å bidra til målsettingen om økt matproduksjon.

En slik skjerping av første ledd nr. 3-5 vil føre til at ressursbruken man sparer ved saksbehandling på opphevelse av første ledd nr. 1, må brukes på nr. 3-5.

Fylkesrådmannen forslår at dersom konsesjonslovens § 9 første ledd nr. 3-5 skjerpes kan det aksepteres at første ledd nr. 1 fjernes. Dersom første ledd nr. 3-5 ikke skjerpes bør priskontrollen i første ledd nr. 1 opprettholdes.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 201316253
Saksbehandler Karl-Otto Mauland

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	06.02.2014	4/14

Høring - Forslag om å oppheve bestemmelsen om "priskontroll" i konsesjonsloven

Sammendrag

Landbruks- og matdepartementet foreslår å oppheve § 9 første ledd nr. 1 i konsesjonsloven, som handler om at prisen på landbrukseiendommer tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling, kalt priskontrollen. Fylkesrådmannen foreslår å tilråde endringer på vilkår av at § 9 første ledd nr. 3-5 skjerpes. Skjerpingen gjelder driftsmessig gode løsninger, skikkethet til å drive og hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap.

Fylkesrådmannens innstilling

Forslaget om å oppheve konsesjonslovens § 9 første ledd nr. 1 støttes bare på vilkår av at konsesjonslovens § 9 første ledd nr. 3-5 skjerpes.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 06.02.2014 sak 4/14

Møtebehandling

Representanten Olav Bjørnli (H) fremmet flg fellesforslag på vegne av FrP og H:

Alternativ innstilling.

Forslaget om å oppheve konsesjonslovens paragraf 9, første ledd 1 støttes. Resten av setningen strykes.

Representanten Øyvind Hunskaar (SP) fremmet flg fellesforslag på vegne av Ap, Krf., V, SV og Sp

"Vestfold fylkeskommune støtter ikke forslaget fra Landbruks- og matdepartementet om å oppheve konsesjonslovens § 9, første ledd, nr. 1.

Vestfold fylkeskommune vil påpeke at bortfall av priskontrollen vil føre til økte priser både på landbrukseiendommer og leiejord. Det fører til at kapital går ut av næringa, og at vederlaget for arbeid nedlagt i landbruket svekkes som følge av høyere kapitalkrav/rentekostnader. Det vil i neste omgang føre til redusert rekruttering og investeringslyst/investeringsevne fra potensielle kjøpere som vil drive mat-, vare- og tjenesteproduksjon knyttet til landbrukseiendommer."

Votering

Fylkesrådmannens innstilling fikk ingen stemmer og falt mot 13 stemmer.

Fellesforslag fra AP, Krf, V, SV, SP ble vedtatt med 8 stemmer (1 Krf, 2 V, 3 AP, 1 SV, 1 SP) mot 5 stemmer (3 H, 2 FrP) avgitt for alternativ innstilling fremmet av FrP og H.

Vedtak

Vestfold fylkeskommune støtter ikke forslaget fra Landbruks- og matdepartementet om å oppheve konsesjonslovens § 9, første ledd, nr. 1.

Vestfold fylkeskommune vil påpeke at bortfall av priskontrollen vil føre til økte priser både på landbrukseiendommer og leiejord. Det fører til at kapital går ut av næringa, og at vederlaget for arbeid nedlagt i landbruket svekkes som følge av høyere kapitalkrav/rentekostnader. Det vil i neste omgang føre til redusert rekruttering og investeringslyst/investeringsevne fra potensielle kjøpere som vil drive mat-, vare- og tjenesteproduksjon knyttet til landbrukseiendommer.